

ГОЛОС УКРАЇНИ

Газета Верховної Ради України

№ 130 (880) ♦ Вівторок, 12 липня 1994 року ♦ Ціна договірна

ВИБОРИ ПРЕЗИДЕНТА ВІДБУЛИСЯ

За попередніми даними, в них взяло участь близько 70 відсотків виборців

У черговий раз не справдилися прогнози деяких провидців, що буцімто народ України стомився від виборчих баталій і не прийде голосувати. Як не справдилися і ті передбачення, що значна кількість учасників політичного дійства викреслить обидва прізвища претендентів на посаду глави держави і тим самим зирне всенародні вибори.

На виборчі ділянки народ пішов. Во знає: для того, щоб їм дали, треба сформувати владні структури, які діяти б послідовно, рішуче і в одному напрямку. Тільки так можна далі вибудовувати нашу державу, покласти край хаосу й невизначеності в багатьох аспектах державного будівництва і економічних перетворень.

Після голосування Голова Верховної Ради України О. Мороз дав інтерв'ю журналістам.

Фото Анатолія ПІДДУВНОГО (Українформ).

Олександр МОРОЗ: Я робитиму все, щоб протистояння не було

Голова Верховної Ради України О. Мороз опустив бюлетень у виборчу урну і тут же відповів на запитання журналістів.

Передусім він висловив упевненість у тому, що вибори Президента України відбудуться і що суперечності між різними гілками влади більше не виникнуть. Олександр Олександрович зауважив, що його радує той факт, що швидко прийняття відповідних законів і формування владних структур в Україні уникнуло двопалатді.

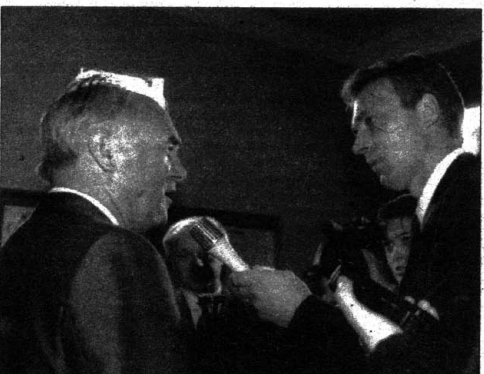
Голова парламенту висловив сподівання, що під час довиборів народних депутатів України 24 липня у Верховну

Раду увійдуть близько 70 депутатів. На його думку, це однак не змінить розстановки політичних сил у парламенті. Як зазначив О. Мороз, нинішні вибори Президента України сприятимуть консолідації в суспільстві, а в парламенті продовжиться більш тісне співробітництво, і він активніше впливатиме на всі сфери суспільного життя України.

— Хто б не став Президентом України, — сказав Олександр Олександрович, — ми будемо знаходити з ним сильну точку зору. І я робитиму все для того, щоб протистояння не було.

ПРЕЗИДЕНТА ОБРАНО

Київ, 11 липня. (Кор. Українформ). Ще немає офіційного повідомлення Центризбиркому про підсумки виборів Президента України, але за даними, про які власні кореспонденти Українформ дізналися в окружних виборчих комісіях, колишній Прем'єр-міністр України Леонід Кучма дістав значну перевагу в таких областях, як Харківська, Сумська, Донецька, Дніпропетровська, Запорізька, Одеська, Луганська, Кіровоградська, Херсонська, Чернівецька, а також в Республіці Крим та місті Севастополі. Леоніда Кравчука підтримали в основному в західному регіоні країни, чого виявилось недостатньо. В підсумку, за попередніми підрахунками, ми надішлени в агентство з різних джерел, Леонід Кучма набрав понад 50 відсотків голосів виборців.

Прем'єр-міністр України В. Масол на виборчій дільниці.

Фото Володимира ФАЛІНА (Українформ).

Президент обирає Президента

Як і всі громадяни України, Л. Кравчук у неділю прийшов до дільниці і опустив до урни свої бюлетені. Тут же він відповів журналістам на запитання.

Він сказав, що голосує за щасливу Україну. Так, мабуть, зауважив Л. Кравчук, скаже кожен, хто підходить до виборчої урни. Всього, хто голосує, бажають Україні щастя, доброго майбутнього, довгого і щасливого життя кожній людині на нашій благословенній землі.

На запитання, як Президент має співпрацювати з парламентом України, Леонід Макарівч заявив, що іншого шляху, крім співпраці, бути не може. Співпраця повинна будуватися на принципових, конституційних засадах, на законах, які існують в Україні.

Донецьк ПРАКТИЧНО БЕЗ ЗМІН

За попередніми даними, на ранок 11 липня участь у виборах узяло близько 66 відсотків донецчан — більше, ніж у першому турі. Як і минулого разу, переважна кількість хоче бачити у президентському кріслі Леоніду Кучму, а головою облради — Володимира Шербаня.

Львів АКТИВНІ ВИБОРИ

Попередні результати виборів свідчать, що 87 відсотків виборців, які значилися у списках, висловили свою волю. Більшість — за Леоніда Кравчука, чия ім'я на Львівщині стало своєрідним тестом і мірилом державничого мислення.

Крим ВИЗНАЧИЛИСЬ ДАВНО

За попередніми даними, у Республіці Крим за Леоніда Кучму проголосували 89,7 відсотка ви-

ЧИСТО ПО-ДІЛОВОМУ

Леонід Кучма голосував у Дніпропетровську, де свого часу був директором Південного машинобудівного заводу. Журналістів на дільниці було мало.

— Тут моя сім'я, тут голосую і я. Щоб помешне преси, чисто по-діловому, — сказав Л. Кучма.

На запитання кореспондента «Гостфактуму», чим буде займатися, якщо не буде обраний Президентом, Леонід Данилович відповів:

— Трагедії з цього не буду робити. Працюватиму в парламенті, створю центристську партію.

борців, котрі взяли участь у голосуванні, за Леоніда Кравчука — 8,9. Активність виборців була висока. На дільниці прийшли 72,4 відсотка виборців, у Севастополі — 68.

Харків

ПЕРЕМІГ ЛЕОНІД КУЧМА

За попередніми повідомленнями, Леонід Кучма переміг на Харківщині не те, що впевнено, а блискуче. Всього по області у виборах узяли участь близько 63 відсотків виборців. За Леоніда Кучму подано 70 відсотків голосів, за Леоніда Кравчука — 26.

НА ЧОЛІ СТОЛИЦІ — КОСАКІВСЬКИЙ

За попередніми даними, перемогою представника Президента у Києві Леоніда Косаківського закінчилися виборчий марафон претендентів на посаду голови Київщини: за нього проголосувало понад 29 відсотків виборців з 52, які прийшли на виборчі дільниці.

ЗАЯВА ПРЕС-ЦЕНТРУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Прес-центр Верховної Ради України уповноважений висловитись з приводу Заяви Президента України Леоніда Кравчука від 8 липня 1994 року.

Аналіз матеріалів засідань Верховної Ради та ситуації в її робочих органах підтверджують, що Заява є тенденційною. Викликає подив те, що така Заява зроблена в період, коли завершено становлення Верховної Ради і нею визначені основні напрями економічної політики країни. Прикро, що Заява прозвучала напе-

редодні виборів і може бути розцінена, як крок до майбутньої конфронтації між гілками влади, як спроба поставити під сумнів доцільність існування нещодавно обраного народом вищого законодавчого органу.

Відказати доволі звинувачення, Верховна Рада, як і раніше, буде конструктивно співпрацювати з виконавчою владою, включаючи Президента, обраного народом.

Прес-центр Верховної Ради України.

Прес-служба Президента України інформує:

З технічних причин в опублікованому газетамі тексті заяви Президента України від 8 липня цього року були пропущені слова, без яких істотно змінюється суть самої заяви.

У її тексті, що прозвучав по Українському телебаченню і радіо, зокрема, говорилось: «Я був і залишаюся прихильником конструктивної роботи з

Верховною Радою України. Моя робота з попередньою Верховною Радою підтвердила саме такий підхід».

Отже, Президент України виступає за співпрацю з Верховною Радою. Він не ставив завданням оцінювати діяльність усієї Верховної Ради і загалом вдаватися зараз до якихось оцінок. У заяві мови-

лося виключно про політичні маневри певних фракцій і груп, які напередодні виборів своїми діями ускладнили роботу сесії і прагнули вплинути на хід передвиборної кампанії. Президент України проти конфронтації гілок влади, тим більше, що вже маємо позитивні приклади взаємодії між ними.

Вибори Президента відбулися

Херсон

НАДІЯ НА КОСМОНАВТА

Леонід Кучма набрав понад 64 відсотки голосів виборців. Леонід Кравчук — понад 31 відсоток.

Перші підрахунки вказують, що більш як 71 відсоток виборців віддали свої голоси 10 липня льотчику-космонавту Віталію Жолотову, який, за попередніми даними, став головою обласної Ради, випередивши свого основного і єдиного суперника, колишнього голову Ради Михайла Кущеренка.

Віталій Михайлович родом із села Стара Збур'ївка Голопристанського району. Не поривав зв'язків з Херсонщиною, багато зробив для того, щоб забезпечити хліборобів паливом, діставав обладнання для медичних закладів.

А головне, за його словами, він любить свій край і готовий наполегливо працювати для його розвитку.

Дніпропетровськ РЕЗУЛЬТАТИ ЗАКОНОМІРНИ

Як і передбачалося, на Дніпропетровщині явищу перевагу здобув Леонід Кучма. Шість—сім чоловік з кожних десяти голосували за Леоніда Даниловича. Мотиви різні, але найчастіше посилалися на те, що Леонід Кучма — досвідчений господарник і тому наведе лад у економіці.

Одеса

В ЧИХ РУКАХ БЮЛЕТЕНЬ?

Може статись, виборчим комісіям доведеться визнати вибори у

ряді місць недійсними через «жонглювання» бюлетенями.

Чи не найчужіший скандал виник навколо Київського райкомком обласного центру, де стало відомо, що під замком у чиновника, а не представника виборчої комісії, в день виборів зберігалася близько 16 тисяч бюлетенів.

Чернівці

ГОЛОСИ ГОРЯН

Буковинці знову підтвердили, що їм не байдужа доля своєї держави: у виборах Президента України взяло участь понад 74 відсотки тих, хто має право голосу.

Перевагу було віддано Леоніду Кравчуку, за якого, за попередніми даними, проголосувало 61,8 відсотка виборців.

Володимир САЧКО.

Неаполь — Рим (телефоном).

Указ Президента України

Про додаткові заходи щодо державної підтримки культури

З метою сприяння розвитку національної культури, поліпшення умов роботи установ, закладів і організацій галузі постановлено:

Кабінету Міністрів України: погістирати з місячний строк заборгованості, яка виникла у зв'язку з невиконанням у першому півріччі асигнувань, передбачених Державним бюджетом України, на утримання установ, закладів, організацій, що входять до сфери управління Міністерства культури України, та на капітальне будівництво; «вкрити питання про погашення заборгованості закладів і організацій культури, що фінансуються з державного бюджету, за тепло- і електроенергію; розглянути питання щодо фінансової підтримки газети «Культура і життя», журналу «Український театр», «Музика», «Театрально-концертний Київ», «Образотворче мистецтво», «Пам'ятки України», «Українська культура», а також про відновлення видання журналу, присвяченого новим кіно;

затвердити до 1 жовтня 1994 року програму підтримки національної кінематографії та до кінця поточного року підготувати і внести на розгляд Верховної Ради України проект закону про кіно.

Президент України Л. КРАВЧУК

м.Київ, 6 липня 1994 року

Указ Президента України

Про увічлення В.Стухова

з посади віце-прем'єра-міністра України
Увічнити СТУХОВУ Василя Івановича з посади віце-прем'єра-міністра України у зв'язку з переходом на іншу роботу.

Президент України

Л. КРАВЧУК.

м.Київ, 8 липня 1994 року.

Указ Президента України

Про увічлення Ю.Сербіна
з посади міністра України у справах будівництва і архітектури

Увічнити СЕРБІНА Ю.С. з посади міністра України у справах будівництва і архітектури у зв'язку з ліквідацією Міністерства.

Президент України

Л. КРАВЧУК.

м.Київ, 8 липня 1994 року.

СЕСІЯ АСАМБЛЕЇ НБСЕ ЗАВЕРШИЛА РОБОТУ

Завершила свою роботу третя сесія Парламентської асамблеї НБСЕ, активну участь у якій взяла делегація України на чолі з Головою Верховної Ради Олександром Морозом.

Головним результатом чотирьох днів роботи трьох комітетів стало прийняття Віденської декларації Парламентської асамблеї НБСЕ, яка складається з чотирьох розділів: «Політичні питання і безпека», «Економічні питання, наука, технологія і навколишнє середовище», «Демократія, права людини і гуманітарні питання», «Колішана Югославія».

Принципові засади зовнішньої політики України, наше бачення нової структури загальноєвропейської системи безпеки, шляхи подолання економічних відносин між державами континенту знайшли адекватне відображення у значеннях документів та вигляді конкретних положень, внесених під час дискусій у комітетах делегації України. Всього до проекту Віденської декларації українськими парламентаріями було запропоновано 12 доповнень, спрямованих на забезпечення сприятливого міжнародно-політичного клімату в Європі і забезпечення, таким чином, надійних гарантій безпеки і мирного розвитку самої України.

«Безпека для себе через безпеку для всіх» — це гасло стало визначальним підходом у роботі української парламентської делегації. Воно знайшло розуміння і підтримку з боку учасників Асамблеї. Відпекер підготовка Будапештського саміту базуватиметься на основі значених і вагомих рекомендацій членів європейських парламентів, враховуватиметься в роботі керівних органів НБСЕ і позитивно позначатиметься на подальшому розвитку загальноєвропейського співробітництва.

Делегація Верховної Ради України використала перебування в Австрії для встановлення і подальшого розвитку відносин між Україною і Австрією як на парламентському, так і на державному рівні.

Відбулися зустрічі Олександра Мороза з Головою Австрійського парламенту Хайнцем Фішером, виконавчим секретарем СПА Петером Маріці.

Члени делегації зустрілися з іншими державними діячами Австрії, представниками засобів масової інформації, розповіли про сучасну політичну та економічну ситуацію в Україні. Вони мали також зустрічі з представниками української діаспори в Австрії.

Посольство України в Австрії
— Укрінформ.

Київ—Брюссель: ДІАЛОГ ТРИВАЄ

Співробітництво Європейського Союзу і України має набувати дедалі системнішого характеру, заявив голова українського парламенту Олександр Мороз під час зустрічі з послом Комісії ЄС в нашій державі Луїсом Морено.

Україна вдячна за підтримку, яку надають їй західноєвропейські країни, зазначив

Голова Верховної Ради, і розраховує на розуміння деяких труднощів, що постають в ході успішно-економічних перетворень. Л. Морено наголосив, що ЄС готовий розвивати з Києвом якомога ширший діалог і відночас сподівається, що Україна долучитиметься до попередніх домовленостей.

Продиктовано в номер

Чи побачимо небо в алмазах?

Поблизу Кіровограда відкрито кімберлітову трубку. Геологорозвідувальна експедиція № 37 державного підприємства «Кіровоградгеологія» продовжує пошукові роботи та оцінку родовища алмазів. Ще раніше на Кіровоградщині було знайдено запаси золота. Є надія, що незабаром у відповідності з рішенням Кабінету Міністрів в області розпочнуться будівництво золотодобувних шахт.

А от не одне свідчення потенційного багатства України. «Сім'я» мінеральних вод Закарпаття поповнилася новою — лікувально-столовою водою «Післягірська». Першу її партію випустила Великоберезнянська агрофірма «Верховина». Вілья цілющого джерела край села Костева Пастія планують спорудити санаторій-профілакторій.

Гроші — головний стимул

Федеральний міністр фінансів ФРН Тео Байєр має намір домігтися від України з держбюджету країни на 1995 рік 15 мільйонів марок, щоб спонсувати її відключити Чорнобильську АЕС. Віддана сума має бути надана Німеччиною у розпорядження Європейського банку реконструкції та розвитку (ЄБРР) з тим, щоб «швидко» здійснити повне зупинення всіх реакторів цієї атомної електростанції, — відзначив Т.Байєр.

Шукають путівки для «чорнобильців»

Через те, що Міністерство та Фонд соціального страхування України в квітні 1993 року прийняли постанову, яка обмежила джерела фінансування даної категорії людей на лікування і оздоровлення, склалася доволі складна ситуація. До речі, ця постанова уніфікувала в суперечності з вимогами Закону України «Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи», де визначено, що забезпечення «чорнобильців» путівками проводиться за рахунок соціального забезпечення та за місцем основної роботи.

Комісія Верховної Ради України разом з відповідними міністерствами, фондами та організаціями протягом тижня виробила спільний документ щодо надання путівок у відпочинку з чинним чорнобильським законодавством. Вона також запропонувала Генеральній прокуратурі перевірити факти зловживань у цій важливій соціальній сфері, а також факти, пов'язані з оздоровленням дітей за кордоном.

СПІВЧУТТЯ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Президент України Леонід Кравчук висловив свої найгірші співчуття керівництву і народowi Корейської Народно-Демократичної Республіки з приводу тяжкої втрати — кончини лідера держави Кім Ір Сена.

(Укрінформ)

Депутатські фракції Верховної Ради

«Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя»

Розповідає нашому кореспонденту про фракцію її керівник, перший секретар ЦК Компартії України Петро Симоненко

— Депутатська фракція «Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя» налічує 84 народних депутатів з усіх регіонів України. Взагалі у фракції 97 депутатів. Але у зв'язку з рішенням парламенту про те, що у кожній фракції має бути не менше 25 депутатів, декілька наших товаришів делеговані до інших фракцій, зокрема, до фракції соціалістів. За дорученням пленуму ЦК як очолюю фракцію, у мене 5 заступників, які виконують ті чи інші доручення.

— Як програмні цілі і завдання ставила фракція при формуванні і чи дотримувалася тепер їх у практичній роботі?

— Як політична організація у складі Верховної Ради ми ставимо перед собою завдання відстоювати політичну програму і платформу, з якою Компартія виходила на вибори народних депутатів. Тобто — соціалістичну спрямованість розвитку суспільства і економіки.

— Не означає це, що фракція прагне потягти суспільство назад, у соціалізм?

— У кожного своє розуміння соціалізму. Те, що мали місце збачення під час попередньої реалізації ідеї соціалізму, не означає, що вона погана. Вона живе вже два тисячоліття. Це бажання людей жити в суспільстві, в якому рівні, справедливості, в якій кожному, де братерські стосунки між людьми. Ці важливі й принципи позбавлення не відкидаються ніяким суспільством. Ми вважаємо, що соціальна справедливість повинна бути основним джерелом побудови чи розбудови, як тепер кажуть, нашої держави. Будемо намагатися відстоювати все те добре, що було зроблено за роки радянської влади, поліпшувати і передавати нащадкам.

— А як бути з ринковими відносинами?

— Не слід розглядати соціалістичну спрямованість розвитку суспільства у відношенні відносин, розділяти їх. Може, ринкова спрямованість — це прогрес, а соціалістична — це негативна тенденція. Ми кажемо і відстоюємо: соціалістична спрямованість розвитку суспільства, і в тому числі в економіці, надає можливість використовувати нашу велику базу державної власності. Щоб було потужне виробництво, було більше товарів і щоб люди мали соціальні гарантії. А ринкові відносини дають змогу створити умови для конкуренції і тожкості товарів поліпшуватиметься. Тому не слід протиставляти одну тезу іншій, вводити людей в оману щодо позиції депутатів-комуністів.

— Чи вдається фракції реалізовувати свої програмні положення? Можете назвати якісь конкретні приклади?

— Ми маємо твердий намір відстоювати представницьку владу, відстоювати народних депутатів. І, як свідчать, результати виборів 26 червня, нам удалося це. Вибори годин місцевих Рад відбулися, люди нас підтримали. Власне, це була й позиція Верховної Ради.

Під час розгляду питання на сесії Верховної Ради ми добились того, щоб сумі була виділена допомога в сумі 14 трільйонів карбованців. Це для того, щоб село мало і паливе, і техніку не обділю, і заласні частини, щоб могло вчасно зібрати врожай лінійного року.

Підготували багато питань для розгляду Верховною Радою найближчим часом. Зокрема про кнайшвидше розблокування економіки, про перегляд податкової системи, діяльності банків, роботу фінансово-кредитної си-

стеми, зовнішньоекономічну діяльність України. Ми б домагалися, щоб їх поставили раніше, але тільки-но обрано Прем'єр-міністра, йому потрібен певний час, щоб сформувати Кабінет. А ми готуємо пропозиції.

— Як принципові підходи закладає фракція в ці пропозиції?

— Ми принципово ставимо питання, щоб ті закони, які приймалися раніше, діяли в ім'я народу України, а не окремих угруповань. Це наша ініціатива, щоб на час перевірки Контрольною комісією Верховної Ради питань приватизації призупинити не дію законів, як дехто звичує нас, а діяльність організації, яка оформлює і підписує документи. А трудові колективи хай готують документи. Йдеться про об'єктивний аналіз, щоб передавалася як роздержавлювалася власність в інтересах усіх громадян України. Розподіл державної власності повинен бути справедливим.

Відверто також кажемо: будемо наполягати, щоб земля ніколи не стала об'єктом купівлі-продажу. Це одне з наших принципівних положень.

Водночас хочу зазначити всіх читачів газети, всіх громадян України, що ми не розпочинаємо політичних дискусій і не хочемо цього робити. Нещодавно ми акцентували на тому, що слід було б Верховній Раді звернути увагу Львівської обласної Ради на те, що нею порушуються права людини, коли йдеться про виконання Указу Президента про святкування 50-річчя Перемоги. Як тільки про це сказав, одразу ж виникли сутички. Але йшлося про інше. Про Конституцію. Закон, права людини і можливості, які надають місцеві Ради. Ми хочемо, щоб кожна людина, незалежно від того, де вона живе, мала рівні права й можливості за зако-

ном, і щоб закон виконувався. Бо якщо в одному регіоні закони виконуватимуть, а в другому ні, то у нас ніколи не буде держави України.

Петре Миколайовичу, наших читачів цікавить і те, як організовано роботу фракції, яким чином ви готуєте питання до розгляду на сесії?

— Фракція збирається майже кожного дня і обговорює ті чи інші питання. Обов'язково збираємося в понеділок, щоб усі знали, який порядок денний пропонує на тиждень Президія Верховної Ради. Робимо це для того, щоб депутати орієнтувалися, які питання розглядатимуться. А щоб депутати приймали рішення не з голосу, були готові до розмови, проводимо відповідну підготовку.

Так, приміром, зараз дуже багато чого почуєш про ядерну зброю і взагалі про оборону держави. Щоб депутати, члени фракції краще орієнтувалися у цих питаннях, ми зустрілися з міністром оборони В.Радєвським, поставили йому запитання, які нас цікавили. Плануємо таку ж зустріч із міністром внутрішніх справ, на якій будемо обговорювати стан боротьби із організованою злочинністю, корупцією. Проте, яка допомога потрібна міліції, які потрібні нові законодавчі акти, що змінити в чинних. Маємо намір зустрітись і з міністром енергетики. Там є деякі принципові питання щодо приватизації, щодо виведення з експлуатації енергоблоків Чорнобильської атомної електростанції. До розгляду на сесії Верховної Ради попередньо з'ясуватимемо стан у фінансово-кредитній системі, щоб потім наші депутати зі знанням справ обговорювали ці питання.

Окрім того, члени фракції регулярно зустрічаються ввечері з науковцями, які роз'яснюють ті

чи інші особливості певної проблеми. Проходить це своєрідне навчання депутатів демократично. Кожен має можливість висловлюватися, запитати, з'ясувати, що йому не зрозуміло. І це, гадаю, сприяє конструктивній роботі депутатів-комуністів.

— А чи ви чітко відмежувалися від інших фракцій чи шукаєте шляхи зближення поглядів, оцінок?

— До так званого лівого блоку Верховної Ради входять комуністи, соціалісти і аграрії. Та ми спрямовуємо роботу так, щоб під час розгляду принципових питань депутати всіх фракцій об'єднувалися. Нас, між іншим, часто підтримують фракції «Єдність» і «Центр». Але при розходженнях наша фракція й надалі твердо відстоюватиме свою точку зору. Якщо буде можливість для компромісів в ім'я України, народу, ми вітатимемо на це. Щоб швидше поліпшилося наше життя.

Бесіду провів
Яків ГАЛЧЕНКО.

Список депутатських груп і фракцій

у Верховній Раді України за станом на 1 липня 1994 року

Подаємо на численні прохання читачів

№№ пп	Назва групи (фракції)	Кількість депутатів у групі	Прізвище депутата, уповноваженого представляти групу (фракцію)
1.	Фракція «Комуністи України за соціальну справедливість і народовладдя»	84	Симоненко П.М. Мармазов Є.В. Олійник Б.І.
2.	Фракція Народного Руху України	27	Чорновіл В.М. Лавринюк О.В. Ковтунович В.В.
3.	Соціалістична фракція	25	Чиж І.С. Вінський Й.В. Кияшко С.М. Марченко В.Р. Пудрук Б.Ю. Лавриненко М.Ф.
4.	Група «Центр»	38	Вутейко А.Д. Коломойцев В.Е. Яворський В.О.
5.	Група «Аграрники України»	36	Донган С.В. Боровик О.Г. Вапчук К.Т. Даниленко А.С. Кравчук В.І. Чулаков Є.Р.
6.	Група «Реформи»	27	Соболєв С.В. Лановий В.Т. Пигзеник В.М. Головатий С.П. Омельченко Г.О. Стецьків Т.С.
7.	Група «Єдність»	25	Меркушов В.Т. Алексєєв В.Г. Кужель О.В. Таранов О.В.
8.	Група «Державність»	25	Юхонський І.Р. Безсмертний Р.П. Кияк Т.Р. Мовчан П.М.

9. Мікрорегіональна депутатська група (МДГ)
25
20 народних депутатів не входять до складу фракцій і груп.

Список депутатської фракції «Комуністи України» представляють фракцію

Симоненко П.М.,
Мармазов Є.В.,
Олійник Б.І.

1. Симоненко П.М.
2. Мармазов Є.В.
3. Олійник Б.І.
4. Єськов В.А.
5. Анненков Є.І.
6. Петренко Д.Д.
7. Цибенко П.С.
8. Гвира С.П.
9. Чурута М.І.
10. Бобринов О.В.
11. Скалков В.І.
12. Винищевський Г.В.
13. Красняков Є.В.
14. Радько В.І.
15. Масенко О.М.
16. Піменова Н.П.
17. Яковенко О.М.
18. Заварзін М.В.
19. Кожеников Б.М.
20. Терещук В.Б.
21. Стецько В.П.
22. Пейтальєв А.В.
23. М'яковський М.М.
24. Левченко А.І.
25. Степанов П.С.
26. Немировський В.І.
27. Охріменко К.О.
28. Кузнецов П.С.
29. Аксененко С.І.

Мулява В.С.
Поровський М.І.
Азаров М.Я.
Карпов О.М.

Вибірчий округ
150, Донецька
234, Кіровоградська
190, Запорізька
241, Луганська
245, Луганська
255, Луганська
249, Луганська
240, Луганська
251, Луганська
43, м.Севастополь
119, Донецька
120, Донецька
118, Донецька
351, Сумська
330, Полтавська
42, Республіка Крим
124, Донецька
129, Донецька
113, Донецька
138, Донецька
137, Донецька
143, Донецька
310, Одеська
243, Луганська
236, Луганська
309, Одеська
123, Донецька
127, Донецька
254, Луганська

30. Хмельовий А.П.
31. Пасовський М.І.
32. Чижов М.В.
33. Боженов О.В.
34. Самойлик К.С.
35. Малевський О.Т.
36. Снігач А.П.
37. Мельник П.Я.
38. Драгомарський С.Д.
39. Соколичак В.М.
40. Іванов В.О.
41. Найдя Г.І.
42. Карпюк М.Д.
43. Короченко А.А.
44. Гармаш Л.І.
45. Райковський Б.С.
46. Ілюшин В.І.
47. Чумак М.В.
48. Чумаченко М.І.
49. Долженко Г.П.
50. Моисєєв В.М.
51. Кочерга В.Г.
52. Криський Ю.О.
53. Горбатюк М.Д.
54. Семенов В.П.
55. Рєонко В.Г.
56. Понеділко В.І.
57. Таран М.В.
58. Сизенко Ю.П.
59. Донченко Ю.Г.
60. Тодоров Є.С.
61. Бельський В.І.
62. Анисімов Л.О.
63. Дондик М.І.
64. Хуно А.І.
65. Панасовський О.Г.
66. Стещенко О.М.
67. Мішуря В.Д.
68. Юрковський В.С.
69. Шкрабак П.А.
70. Пилипенко М.В.

140, Донецька
126, Донецька
292, Миколаївська
285, Миколаївська
403, Херсонська
404, Херсонська
399, Херсонська
306, Одеська
295, Одеська
314, Одеська
393, Харківська
396, Харківська
368, Харківська
85, Дніпропетровська
375, Харківська
343, Харківська
237, Луганська
443, Чернігівська
441, Чернігівська
430, Чернігівська
131, Донецька
122, Донецька
246, Луганська
158, Житомирська
139, Житомирська
423, Черкаська
182, Запорізька
180, Запорізька
177, Запорізька
259, Луганська
185, Запорізька
189, Запорізька
178, Запорізька
149, Донецька
130, Донецька
147, Донецька
256, Полтавська
225, Кіровоградська
346, Сумська
293, Миколаївська
29, Республіка Крим

(Закінчення на 4-й стор.)

(Початок на 3-й стор.)

71. Кочерга В.С.
72. Дорошевський М.В.
73. Пустовитовський В.С.
74. Парубок О.Н.
75. Лаутук В.І.
76. Черенков О.П.
77. Мозер Г.В.
78. Целих Ю.Г.
79. Уланов В.М.
80. Яценко В.М.
81. Писаренко А.А.
82. Верхогляд В.К.
83. Кожушко О.М.
84. Бублик Ю.Т.

Список

депутатської фракції Народного Руху України

Представляють фракцію Чорновіл В.М.,
Лавринович О.В.,
Ковтунець В.В.

1. Альошин В.Б.
2. Бойко Б.Ф.
3. Горбатюк М.П.
4. Григорович Л.С.
5. Жовтяк С.Д.
6. Заєць І.О.
7. Зарудний А.А.
8. Кендзьор Я.М.
9. Ковтунець В.В.
10. Кожан Б.Б.
11. Косів М.В.
12. Костенко Ю.І.
13. Кулінич В.В.
14. Лавринович О.В.
15. Манчуленко Г.М.
16. Матковський О.Б.
17. Мостиский А.Б.
18. Омелчук Р.Ю.
19. Таток Л.С.
20. Ткаченко Л.А.
21. Філічук Г.Г.
22. Хомич М.В.
23. Червоний В.М.
24. Чобіт Д.В.
25. Чорновіл В.М.
26. Шенюк В.Ф.
27. Яблонський В.А.

Список

депутатської фракції «Соціалістична фракція»

Фракцію представляють

І.С.Чиж,
І.В.Вінський,
С.М.Княшко,
В.Р.Марченко,
В.Ю.Пудрик,
М.Ф.Лавриненко

1. Мухін В.В.
2. Чулак О.М.
3. Степанов М.В.
4. Лавринович М.Ф.
5. Марченко В.Р.
6. Чиж І.С.
7. Вінський І.В.
8. Шпінко В.Я.
9. Княшко С.М.
10. Черепков В.Ф.
11. Кавітський Л.О.
12. Брит В.П.
13. Ніколенко С.М.
14. Пудрик В.Ю.
15. Молчан А.Ф.
16. Пшарин О.М.
17. Кузьменко С.Л.
18. Шаланський А.М.
19. Безуглий А.Г.
20. Кириченко М.О.
21. Сиченко С.Г.
22. Васюра І.І.
23. Рудченко М.М.
24. Косолопан А.Г.
25. Бережний О.Т.

Список

депутатської групи «Центр»

Групу представляють

А.Д.Бутейко,
В.Е.Коломойцев,
В.О.Яворський

1. Дурдинець В.В.
2. Жулинський М.Г.
3. Черев В.І.
4. Яворський В.О.
5. Бортник В.Ф.
6. Бандурка О.М.
7. Бутейко А.Д.
8. Пилипчук В.М.
9. Шпек Р.В.
10. Устич С.І.
11. Голубченко А.К.
12. Ковалко М.П.
13. Сургай М.С.
14. Климент О.Д.
15. Дронь А.А.
16. Спіженко Ю.П.
17. Кальник В.М.
18. Стоян О.М.

247. Луганська
34. Республіка Крим
384. Харківська
424. Черкаська
56. Вінницька
253. Луганська
154. Житомирська
233. Кіровоградська
258. Луганська
157. Житомирська
111. Донецька
409. Хмельницька
145. Донецька
354. Сумська

19. Сидоренко Г.В.
20. Піскуновський К.В.
21. Буткевич В.Г.
22. Товт М.М.
23. Ткаченко С.К.
24. Коломойцев В.Е.
25. Сякота М.Д.
27. Пасько С.О.
28. Корнієвський І.Ю.
29. Улінець В.Г.
30. Шейко П.В.
31. Саво В.П.
32. Брайзов В.П.
33. Борзих О.І.
34. Пляш І.С.
35. Чейпен С.І.
36. Завітський Ю.Л.
37. Плотиш В.Г.
38. Бондаренко В.С.

Список

депутатської групи «Аграрники України»

Групу представляють

С.В.Довгань,
О.Г.Бороник,
К.Т.Вашук,
А.С.Даниленко,
В.І.Кравчук,
Є.Р.Чулаков

1. Парасунюк М.В.
2. Стретович В.М.
3. Яровенко В.С.
4. Вашук К.Т.
5. Корнелюк В.М.
6. Чулаков Є.Р.
7. Храламов В.Г.
8. Олексієнко В.К.
9. Петренко А.А.
10. Мосійчук С.О.
11. Данча М.Д.
12. Луцько Г.О.
13. Кравчук В.І.
14. Лінчак М.С.
15. Даниленко А.С.
16. Сас С.В.
17. Платовський Є.В.
18. Глух І.В.
19. Півнов Д.А.
20. Тренко В.Г.
21. Степенко В.І.
22. Квашин П.А.
23. Чернявський О.П.
24. Карасик В.М.
25. Кудрявцев О.А.
26. Довгань С.В.
27. Голово А.Ф.
28. Карасик Ю.М.
29. Дулейко П.Г.
30. Довганчів Г.В.
31. Бороник О.Г.
32. Голосовська В.А.
33. Яковенко В.П.
34. Засуха А.А.
35. Суслев В.І.
36. Сластьон Ю.Ф.

Список

депутатської групи «Реформи»

Представляють групу

Соболев С.В. Лановий В.Т.
Пізнисник В.М. Головатий С.П.
Омельченко Г.О. Стецьків Т.С.

1. Кватковський І.В.
2. Карамзін Ю.А.
3. Чукмасов С.О.
4. Недига Г.М.
5. Смальнов В.М.
6. Лановий В.Т.
7. Пізнисник В.М.
8. Судиниц Ф.С.
9. Пожиганов М.О.
10. Колішук І.В.
11. Соболев С.В.
12. Стецьків Т.С.
13. Головатий С.П.
14. Шпінчик В.І.
15. Єльяшкін О.С.
16. Бурячківський О.М.
17. Ягоферов А.М.
18. Шеховцова О.Д.
19. Омельченко Г.О.
20. Голово Г.І.
21. Білас В.Г.
22. Єрмак А.В.
23. Блоус В.О.
24. Остап І.І.
25. Жеребечий Є.П.
26. Костицький В.В.
27. Кириченко С.О.

Список

депутатської групи «Єдність»

Представляють групу

Меркулов В.Т.
Алексеев В.Г.
Кужель О.В.
Таранов О.В.

1. Таранов О.В.
2. Дідик П.О.
3. Алексеев В.Г.
4. Чорноусенко О.І.

162. Житомирська
63. Вінницька
59. Вінницька
163. Закарпатська
192. Закарпатська
239. Луганська
301. Одеська
418. Черкаська
425. Черкаська
174. Закарпатська
168. Закарпатська
444. Чернігівська
416. Хмельницька
52. Вінницька
238. Луганська
445. Чернігівська
170. Закарпатська
110. Донецька
307. Одеська
252. Луганська

Вибірний округ

51. Вінницька
58. Вінницька
53. Вінницька
69. Волинська
72. Волинська
99. Дніпропетровська
103. Дніпропетровська
151. Донецька
153. Донецька
160. Житомирська
175. Закарпатська
191. Закарпатська
215. Київська
217. Київська
221. Київська
231. Кіровоградська
288. Миколаївська
290. Миколаївська
308. Одеська
313. Одеська
331. Полтавська
326. Полтавська
333. Сумська
387. Харківська
392. Харківська
400. Херсонська
410. Хмельницька
427. Черкаська
429. Черкаська
436. Чернівецька
447. Чернігівська
386. Харківська
112. Хмельницька
210. Київська
383. Харківська
401. Херсонська

Список

депутатської групи «Реформи»

Соболев С.В. Лановий В.Т.
Пізнисник В.М. Головатий С.П.
Омельченко Г.О. Стецьків Т.С.**Вибірний округ**

49. Вінницька
299. Одеська
81. Дніпропетровська
57. Вінницька
283. Миколаївська
17. м. Київ
264. Львівська
184. Запорізька
135. Донецька
272. Львівська
183. Закарпатська
273. Львівська
19. м. Київ
296. Одеська
394. Херсонська
342. Рівненська
235. Луганська
128. Донецька
322. Полтавська
318. Полтавська
193. Закарпатська
317. Полтавська
269. Львівська
270. Львівська
195. Івано-Франківська
395. Херсонська

Список

депутатської групи «Єдність»

Меркулов В.Т.
Алексеев В.Г.
Кужель О.В.
Таранов О.В.**Вибірний округ**

372. Харківська
380. Харківська
369. Харківська
379. Харківська

5. Бабич В.Г.
6. Лещенко К.Д.
7. Рибченко О.В.
8. Михайленко С.М.
9. Гарькавий І.О.
10. Угаров Г.Ю.
11. Кужель О.В.
12. Бородин Л.В.
13. Мельник В.С.
14. Степанов Д.П.
15. Костюченко Л.М.
16. Меркулов В.Т.
17. Болдирев Ю.О.
18. Ольховський Б.І.
19. Цушко В.П.
20. Шеренін Ю.Л.
21. Биченко М.І.
22. Тихонов Ю.Т.
23. Сидько В.Г.
24. Омеліч В.С.
25. Гаманюк Л.Ю.

Список

депутатської групи «Державність»

Групу представляють

І.Р. Юхновський
Р.П. Бессмертний
М.Р. Поровський
Т.Р. Кляк
П.М. Мовчан
В.С. Мулява

1. Павловський М.А.
2. Горюховський Л.Т.
3. Горбаль М.А.
4. Поровський М.І.
5. Шандрик О.І.
6. Ярошківський Б.Х.
7. Кляк Т.Р.
8. Мовчан П.М.
9. Осадчук П.І.
10. Пронюк Є.В.
11. Бессмертний Р.П.
12. Капустян В.Н.
13. Мулява В.С.
14. Таран (Терен) В.В.
15. Волковський С.В.
16. Кірюмов І.З.
17. Нідзів О.І.
18. Дем'ян Г.В.
19. Шандик П.С.
20. Глухінський Л.І.
21. Юхновський І.Р.
22. Костицький М.В.
23. Скіпальський О.О.
24. Крутик Р.М.
25. Смірнов Є.Л.

Список

Міжрегіональної депутатської групи

Групу представляють

Азаров М.Я.
Карпов О.М.

1. Старовойтова Г.М.
2. Крайдакова О.В.
3. Самофалов Г.Г.
4. Новіков О.В.
5. Коген Ю.В.
6. Дінієв Г.І.
7. Запорожеч Ю.М.
8. Паламарчук В.О.
9. Ричагов Г.В.
10. Карпов О.М.
11. Степанов О.П.
12. Симоненко І.П.
13. Кучма Л.Д.
14. Сторіжко В.Ю.
15. Азаров М.Я.
16. Чикал А.В.
17. Мірошніченко Л.М.
18. Амшаров В.Ф.
19. Дмитренко О.І.
20. Шербаєв С.О.
21. Шербаєв В.П.
22. Татарников А.А.
23. Гуров В.М.
24. Кочерга В.П.
25. Пшенична О.М.

Список

народних депутатів України,

які не заявили себе в групах і фракціях

1. Бодієв Р.В.
2. Буздуган Ю.О.
3. Вітович О.В.
4. Говорун В.П.
5. Гончар В.А.
6. Горбатов В.М.
7. Гуріш Є.І.
8. Ілляшенко Я.М.
9. Карачова Н.І.
10. Ландик В.І.
11. Масол В.А.
12. Мусьяк В.І.
13. Носов В.В.
14. Попеску І.В.
15. Проценко Т.І.
16. Ратушний М.Я.
17. Симоненко В.К.
18. Тима Ю.К.
19. Хмара С.І.
20. Чечетов М.В.

Вибірний округ

312. Одеська
438. Чернівецька
275. Львівська
311. Одеська
304. Одеська
37. Республіка Крим
294. Одеська
282. Львівська
28. Республіка Крим
114. Донецька
446. Чернігівська
378. Харківська
319. Полтавська
434. Чернівецька
268. Львівська
361. Тернопільська
298. Одеська
365. Тернопільська
261. Львівська
125. Донецька

Хто є хто

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ:

«Я ОБІЙШОВ УСІ БЛОКИ І ВУЗЛИ НА АТОМНИХ СТАНЦІЯХ...»

Михайло ПАВЛОВСЬКИЙ, Центральний виборчий округ № 406, що на Хмельницькому. Голова Комісії Верховної Ради України з питань ядерної політики та ядерної безпеки, віце-президент Академії технологічних наук України. Член Центрального профспівомовного комітету, член депутатської групи «Державність». Одружений, має дочку, сина, онука.

— Які пріоритетні завдання, на ваш погляд, має вирішувати ваша комісія?

— Я вже досить добре ознайомився з проблемами, які має розв'язувати наша комісія. Найголовніша з них — підготовка відповідних фахівців, бо всі порушення в цій галузі — від недостатнього рівня фахівців. Це з одного боку. А з другого — це одним пріоритетом є розроблення заходів для підвищення рівня безпеки. Але ми хотіли б використати не тільки іноземні розробки, а й залучити до цього процесу нашу науку й промисловість. Зокрема, сьогодні керівники Держатому, Держатомагляду й запрошують до Науково-дослідного інституту проблем механіки на факультет авіаційно-космічних систем Київського політехнічного інституту, щоб вони змогли використати напрацьовані цим інститутом для підвищення рівня безпеки.

Я безпосередньо обійшов усі блоки і вузли на атомних електростанціях і відчував всі напрямки, де, спираючись на науково-технічний потенціал України, можна поліпшити рівень безпеки і створити додаткові робочі місця.

Більше того, сьогодні є проблема, яка цікавить увесь світ, а саме — захоронення відпрацьованого ядерного палива. Так от, ознайомившись з цією проблемою, я бачу в Україні декілька технологій, які можуть зацікавити світ. Нам сьогодні не обов'язково купувати технології утилізації відпрацьованого палива, ми можемо їх продавати. Зокрема, це розроблення відповідних пресів для того, щоб зменшувати обсяг відпрацьованих відходів. До цього часу говорять про хороші австрійські преси, а я переконаний, що українські кращі і дешевші.

— Як преси ви маєте на увазі?

— Ті, що застосовують у ковально-пресовому виробництві для обробки тиском. У нас в Україні багато підприємств, котрі виробляють такі преси. Крім того, відповідні пропозиції нашого Інституту литья доречно було б використати для металізації особливо активних ядерних відходів. Нам сьогодні — головна небезпека. Нам треба шукати гроші не для закупівлі чужих технологій, а для розроб-

лення власних і продажу їх за валюту. Мені прикро зазначити, що сьогодні продаю 38 ліцензій на нові українські технології, жодну з яких не запроваджено в Україні.

— Ваш особистий прогност: коли український парламент розгляне питання придання України до Договору про нерозповсюдження ядерної зброї? Ваше особисте ставлення до цього питання?

— Україна, на мій погляд, безперечно приєднається до ДНЯЗ, коли — це справа тільки часу. Треба напрацювати відповідні документи. А єдина умова, яку ми завжди висуваємо, — це конкретна допомога в конкретному розв'язанні проблем вивезення ядерної зброї до Росії. Це дуже дорогі технологічні операції, а економічне становище в Україні досить важке.

Але я хотів звернути увагу ось на що: допомога, яку нам надають, — не у формі грошей, а технічна — паливо тощо. А для нас було б дуже корисно, якби нам надавали допомогу конкретну, грошима, яку ми могли б використати в економіці. Це була б раціоналістична користь.

А розглядатиметься це питання після того, як знісуться погодні. Літо, всі націлені на відпустку. Я думаю, що розглянемо це питання восени.

— А що ви могли б побажати цій Верховній Раді: що вона не мала б робити?

— Це Верховна Рада вже інша. Зокрема, я з самого початку ставив питання рубля щодо роботи парламенту: ми маємо розробити стратегію економічного розвитку України. Реакція була відповідна: Голова таку доповідь уже зробив, і депутати погодилися з таким підходом. Це з одного боку.

З другого — парламент має брати на себе відповідальність за становище в економіці, а отже, має цікавитися конкретними програмами, напрямками, галузями. Зокрема, наша комісія на візному засіданні на ЧАЕС вирішила: починаючи з наступної сесії, пропонуємо конкретні закони про ядерну безпеку, про користування ядерними відходами тощо. Ми маємо намір працювати так: подаємо до парламенту відповідний закон, а галузі виробляють відповідні постанови Кабінету міністрів і відповідний програму, скажімо, з проблем тієї ж ядерної безпеки. Тобто одного дня ми виходимо і з законом, і з конкретною програмою, яка дає механізм виконання закону, технологічні механізми його реалізації. Закон «віситиме» як його потенційну можливість, а як програма конкретної реалізації.

Записав
Володимир СКАЧКО.

«Старожил»

парламенту
Володимир Яценко —
за суворе виконання
законів

До останніх виборів парламенту Володимир Михайлович ЯЦЕНКО був заступником голови постійної Комісії Верховної Ради з питань Чорнобильської катастрофи. Тепер він її очолює.

Пішов працювати в цю комісію, коли ще був у Верховній Раді попереднього скликання, бо, за його словами, «Чорнобиль» — це цілина, яку треба було розробити. І обрали його вперше народним депутатом у радіаційно забруднену Коростені на Житомирщині, де він відстоював права тих, хто опинився на заражених землях. Уже нині час депутатства з посади другого секретаря Коростенського міськкому Компартії України був обраний першим секретарем і головою міської Ради народних депутатів. Та згодом переїхав до Києва, бо вважав, що змінити політичного наїздника — одностайно, що заочно обидати. Його вибори, згадувалося, не розігнали як звичайно. Саме б Коростені, у виборчому окрузі № 157, В. Яценко знову обрали народним депутатом України.

Такий шлях до професійної політики члена Комуністичної партії України, колишнього інженера-механіка з коростенського заводу «Жовтєва кузня».

Володимир Михайлович, у новому парламенті створено Комісію з питань ядерної політики і ядерної безпеки. Вона, зокрема, візьме на себе правові проблеми використання енергії атома, над якими раніше працювала Чорнобильська комісія. Що ж тепер залишиться вашій комісії — соціальний захист потерпілих?

— Обмежувати роботу тільки соціальним питанням було б помилкою. Наслідки Чорнобильської катастрофи — це цілий комплекс проблем, і «розгріти» їх по окремих відомствах означає погубити «чорнобильську справу» взагалі. Це попередила комісія, працюючи над послабленням наслідків Чорнобильської катастрофи, щоб запобігти новій атомній катастрофі, загрозливши в причині аварії на ЧАЕС. Було викладено праву порушення в атомній галузі, тож комісії і довелося йти за «чорнобильські» межі. Зокрема, розробили заборони проти використання атомної енергії та поведінки з радіоактивними речовинами. Не обминули, мабуть, і інші питання, зокрема екологічні, які стали перешкодою «чорнобильським» законам. Безперечно, дбатиємо і про виконання Закону «Про статус і соціальний захист потерпілих наслідків Чорнобильської катастрофи». В нашому суспільстві, на жаль, більше зусиль і уваги приділяють критиці законів, а не їх виконанню. А саме в суворому дотри-

манні законів я бачу головний вихід із сьогоднішньої кризи.

А чи завжди «чорнобильські» закони захищали тих, хто справді потребує захисту?

— Рішення про віднесення забрудненого населеного пункту до тієї або іншої категорії приймають тільки після досить ретельного обстеження, отже, тут вірогідність помилок незначна. Зрозуміло, критерій визначення статусу чорнобильців досить умовний, бо сьогоднішній рівень науки не дає можливості чітко встановити розмір шкоди, яку кожному з них завдала катастрофа. Проте в цілому серед тих, хто за законом має цей статус, ми спостерігаємо різке зростання захворюваності. І з цим пов'язаний найстрашніший наслідок Чорнобильської катастрофи — це рак. І саме, і своїх дітей, отже, захист потерпілих — це, безумовно, і чисті продукти, і ліки, і грошові виплати, але це і психологічна реабілітація. Тож сумніви в потребі захисту потерпілих у мене немає ніякого!

— Відомо, що не лише радіація, а й сам факт переселення (чи його можливість) створює психологічне напруження. Деякі через це пропонують відновити від переселення із забруднених територій.

— Є закон, і коли ми діємо про націю та її майбутнє, закон треба виконувати. Доки наука не доведе, що нема стаття закону «відпрацювала» своє, доти її не можна скасовувати.

— Багато хто обурюється «железніцтвом». Чи не настав час звернути увагу і на «железніцтво» від Чорнобильської катастрофи?

— Щодо «железніцтва», то умови одержання пошкоджень стали жорсткіші саме через них. Зроблено крок і проти «железніцтва»: встановлено причинного зв'язку захворювань з Чорнобильською катастрофою передано з міст і районів на обласний рівень. Справки лікарями скраються, що інвалідність купується за валюту, навішують наївну ціну. Та це вже вада не чорнобильського закону. І не політика це справа, а медіка та правовороних органів. Але найбільш важким ми разом відпрацюємо заходи для подолання цих «железніцтв».

— Вашу комісію вже укомплектовано? — Шкодує, що під час виборів комісію було «розформовано». Всі без винятку її члени — то цікаві особистості і професіонали. В територіальній комісії працюють люди, що нічого не боялися. У виступі на сесії я назвав їх мужніми людьми. І то не перебільшення. Бо праця над розв'язанням українських чорнобильських проблем сьогодні мало кого приваблює. За них по-справжньому беруться тільки ті, хто адятивний широким співчуттям чужого горя.

Розмову від
Олексія БІЗІЦЬ.

Закон України

ПРО ВНЕСЕННЯ ЗМІН І ДОПОВНЕНЬ ДО СТАТТІ 32 ЗАКОНУ УКРАЇНСЬКОЇ РСР «ПРО ОСВІТУ»

Верховна Рада України постановляє:

Частину п'яту статті 32 Закону Української РСР «Про освіту» (Відомості Верховної Ради УРСР, 1991 р., № 34, ст. 451) вилучити у такій редакції:

«Учні державних професійних навчально-виховних закладів із числа дітей-сиріт, дітей, які залишилися без піклування батьків, і дітей, які потребують особливого умов виховання, перебувають на повному утриманні держави, інші учні зазначених закладів забезпечуються безкоштовним харчуванням і стипендією. Порядком повного державного утримання та за-

безпечення учнів державних професійних навчально-виховних закладів безкоштовним харчуванням і стипендією визначається Кабінетом Міністрів України».

Президент України Л.КРАВЧУК

м. Київ, 30 червня 1994 року.

Постанова Верховної Ради України

Про порядок введення в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до статті 32 Закону Української РСР «Про освіту»

Верховна Рада України постановляє:

1. Внести в дію Закону України «Про внесення змін і доповнень до статті 32 Закону Української РСР «Про освіту» з 1 вересня 1994 року.

2. Доручити Кабінету Міністрів України: затвердити у місячний термін Порядок повного

державного утримання та забезпечення учнів державних професійних навчально-виховних закладів безкоштовним харчуванням і стипендією; привести рішення Уряду України у відповідність із Законом України «Про внесення змін і доповнень до статті 32 Закону Укра-

їнської РСР «Про освіту» та забезпечити перегляд і скасування Міністерствами відомствами їх нормативних актів, що суперечать йому.

Голова Верховної Ради України О. МОРОЗ

м. Київ, 30 червня 1994 року

Указ Президента України ПРО СТВОРЕННЯ ДЕРЖАВНОЇ АКЦІОНЕРНОЇ АВТОМОБІЛЬНОЇ КОМПАНІЇ «УКРТРАНС»

З метою підвищення ефективності роботи та конкурентоспроможності українських підприємств автомобільного транспорту на ринку міжнародних перевезень вжити за постановою:

1. Підтримати ініціативу Міністерства транспорту України щодо створення Державної акціонерної автомобільної компанії «Укртранс» (далі — Компанія) на базі підприємств і структурних підрозділів зовнішньоекономічного об'єднання «Укртранс».

2. Міністерству транспорту України виступити засновником Компанії з боку держави.

3. Установити, що Компанія є правонаступником щодо прав та обов'язків зовнішньоекономічного об'єднання «Укртранс».

4. Установити, що для Уряду Президента України від 21 лютого 1994 року № 61 «Про додаткові заходи щодо делегування Дніпропетровській, Донецькій, Закарпатській, Луганській обласним державним адміністраціям повноважень щодо управління майном, що перебуває у загальнодержавній власності, не поширюється на підприємства зовнішньоекономічного об'єднання «Укртранс», які відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 15 грудня 1992 року № 8 «Про управління майном, що є у загальнодержавній власності» віднесено до сфери управління Міністерства транспорту України.

5. Цей Указ набирає чинності з дня його підписання.

Президент України Л.КРАВЧУК

м. Київ, 5 липня 1994 року.

Продиктовано в номер

Перекували мечі на медалі

Конверсоване виробниче об'єднання «Луганський верстатобудівний завод» приступило до випуску ще одного виду нової для себе продукції — пам'ятного знака «50 років визволення України». Перша партія знаків — 50 тисяч штук — буде готова уже в липні. А всього ж їх належить випустити до ювілею понад 3,5 мільйона.

«Червоний зірці» — 120 років

Саме в липні 1874 року заснувала в Єлисаветграді майстерню зі складання сільгоспашини англійська фірма Клейтона та Шуттлєвортів. Постачанням комплектуючих та збутом готових молотарок, локомотивів та іншої техніки займалися брати Ельворті. Та вже через кілька років майстерня виролася в завод, де були створені новітні, як на той час, зернова кінна сівалка «Імперія» та оригінальна рядкова сівалка «Росія». Остання одержала чимало призів на міжнародних та всеросійських виставках. Своєю нинішню назву завод одержав у 1922-му, а в 1929 році виготовив першу вітчизняну тракторну сівалку. З роками він перетворився на флагман сільгоспмашинобудування, пережив війну, за успіхи був нагороджений орденами Трудового Червоного Прапора та Жовтневої революції, став акціонерним об'єднанням. Радити б його трудівникам у день ювілею, та тільки для них це «свято зі слізьми на очах». Уперше за повноніч роки «Червона зірка» зупинилася у лютому 1992-го, потім була «вимішувана відпустка» 1993-го, навесні 1994-го. З 20 червня запрацювала знову, але у липні людей збираються відпустити в планові відпустки. На складах «Зірки» накопичилися продукції — на 138 мільярдів карбованців, в тому числі товарів народного споживання — на 8 мільярдів. Їх би розкупили за дорогою душею: як сівалки, культиватори, стогомети, так і пральні машини, пилососи, застачини до автомобілів та іншу всячину. Якби були в пошуках гроші. Та «Червона зірка» живе надією, що все зміниться в Україні на краще.

В універмагу — 10 тисяч власників

Тричі зривався немеркантильний конкурс з продажу універмагу, що буде в Олександрії, бо щоразу у визначені терміни з'ясовувалося: необхідної для участі в конкурсі кількості покупців, на жаль, немає. Річ в тому, що цей досить солідний об'єкт (загальна площа приміщення — близько 38 тисяч квадратних метрів), оцінений у 75 мільярдів карбованців, передбачали реалізувати якомога більшої кількості одеситів на їхні майнові сертифікати. Хотів має, отже, залучити їх до цього. Охочі, начебто, знайшлись, але справа виявилася така складна, що до конкурсного продажу так і не дійшло. Отож, аби вижити з глухого кута, обласний комітет з приватизації прийняв рішення про викуп об'єкта єдиним учасником конкурсу товариством покупців «Народна приватизація», яке об'єднало близько 10 тисяч одеситів.

Матері радяться

З ініціатики Спільки багатодітних сімей Чернігова в обласному центрі відбувся Міжнародний форум багатодітних матерів. Делегати з українських областей, а також Росії, Білорусі та Латвії обговорили спільні наслідки проблеми, виробили документ про статус багатодітних родин.

У екологів — новий журнал

Вийшов у світ новий всеукраїнський екологічний науково-популярний журнал (щоквартальник) «Зелені Карпати» (№ 1—2, 1994 р.). На такий щедрий і ризикований крок наважися Карпатський біосферний заповідник за підтримки Міністерства охорони навколишнього природного середовища України, Карпатського національного природного парку та національного природного парку «Синевир».

Головний редактор журналу, директор Карпатського біосферного заповідника Ф.Гомар зібрав солідну й дієздатну, судячи з першого випуску журналу, команду. Зокрема, до складу редакції увійшли відомі вітчизняні вчені та професіонали, їхні колеги з Угорщини, Словаччини, Польщі. Перший випуск дає підстави прокувати журналові популярність.

Уже побіжний перегляд 110 сторінок видання справляє приємне враження: різноманітна тематична й жанрова палітра, авторитетні автори, пристойне художнє і поліграфічне оформлення. Зрозуміло, переважає проблематика екології Карпат, стану шляхів, розвитку та перспектив заповідної справи.

Чимало цікавих відомостей одержити читач з екології охоронюваних видів флори і фауни Карпатського регіону, історії і традицій природоохоронистів, етичного аспекту стосунків у системі «людина — суспільство — природа». Для тих, хто бажає встановити творчі стосунки з журналом, — адреса редакції: 293800, Закарпатська область, м.Рахів, вул. Красне Плесо, 77.

Президент Містприроди
України

Сьогодні — день святих Петра і Павла

У липні Церква відзначає кілька чудових свят. Серед них 7 липня — народження Пророка Предтечі й Хрестителя Господнього Іоанна. Цей святий вище і ближче всіх до Бога. Церква назвала його початком апостолів, земним ангелом і небесною людиною. Він підготував людей до приходу в цей світ Спасителя.

А сьогодні — день святих Первоверховних апостолів Петра і Павла. Вони завершили свій земний шлях в один день, віддавши життя за правду Христового вчення. Смерть обох була мученицькою: Петра розп'яли на хресті вниз головою — він сам попросив собі такої смерті, сказавши при цьому: «Негідно мені, останньому рабові, бути розп'ятому так само, як був розп'ятий Господь за спасіння усього світу».

Павло, римськом громадянину, відтупав голову мечем. До останньої хвилини свого життя вони втішали присутніх, говорили про воскресіння й про те, що всі вони прийдуть до Бога.

Найбільше апостоли прославляли Христа, Сина Божого, слово якого несло поміж люди.

Свято цих апостолів найдревніше у церковному календарі й відзначається в усьому християнському світі.

Гутен таг, Рівне!

Рівне відвідав посол ФРН в Україні пан Александер Арно. Він побував на деяких підприємствах міста. А потім відбулася прес-конференція мера Рівного Володимира Мороза і А.Арно. Пан посол і група громадян з ФРН відвідали у селі Воронихах Рівненського району місце поховання німецьких солдатів, полеглих минулої війни. Кладовище дбайливо доглядають місцеві мешканці. І на обласному рівні представники двох великих народів налагоджують ділові контакти.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.
Рівне.

Вітряки «Бояра»

У цьому підріччі випускати потужністю до 60 вітрогенераторів тодішньої 100 кіловатт кожен — таке завдання поставили перед собою Піднісний державний інноваційний центр нетрадиційних джерел енергії «Бояра» та сильне українсько-американське підприємство «Унідженс» LTD. Проішов великомасштаб-

ний тендер, вони зумили залучити до виробництва вузлів вітрогенераторів, що випускають за ліцензією асоційованою фірми «Унідженс», чимало підприємств машинобудування й оборонного комплексу, насамперед Миколаєва, а також деяких інших міст. «Бояра» уже встановив два свої агрегати на Аджигольській вітроелектро-

станції, планує змонтувати тут ще шість таких вітряків. З'ясувалося можливість встановлення вітрових електростанцій, — а можливість ці чималі, — в інших місцях України. Є наміри поставити вітроагрегати до Росії, Казахстану, Китаю, Індії, де на них попит.

Георгій ВОРОТНЮК.
Миколаїв.

Автомобіль — президентіві «Гефеста»

Три роки тому Олександр Калужський став організатором міського товариства лікувально-оздоровчої та спортивної реабілітації інвалідів «Гефест».

— Спасьби перебувдню, яку тепер лають на всі лади, що відкрила нам, інвалідам, двері спортивних залів міста, — каже Олександр, сам інвалід другої групи. — Адже раніше всі ми сиділи по домиках, соромилися показуватися в людських місцях...

Завдяки наполегливості Олександра та його однодумців було створено команду нахотівів-інвалідів. Істотно допомогло міському товариству, насамперед фінансово, подає нині обласний центр інвалідного спорту.

Займається важкою атлетикою і сам Олександр. Торік на чемпіонаті України серед інвалідів був другим, а цього — став уже чемпіоном, виконав норматив кандидата в майстри спорту. «Тепер, якщо дорівнює валюту, у вересні поїду до Швеції на чемпіонат світу», — диліться він планами.

А нещодавно у житті Олександра сталася приємна подія: Запорізький міськвиконком вручив йому ключі від новенького «Запоріжжя».

Володимир ДУНАК.
Запоріжжя.

World Cup. USA-94

Стоїчков з друзями розвінчує чемпіона

1/4 фіналу
Матч № 45. Бостон. Італія — Іспанія. 2:1. Д.Баджо, 26 (1:0); Кампінро, 60 (1:1). Р.Баджо, 88 (2:1).

Матч № 46. Даллас. Нідерланди — Бразилія. 2:3. Ромаріо, 49 (0:1); Бебето, 61 (0:2); Вергама, 63 (1:2); Вітгер, 76 (2:2); Бранко, 81 (2:3).

Матч № 47. Нью-Джерсі. Болгарія — Німеччина. 2:1. Маттеус, 49, з пенальті (0:1). Стоїчков, 75 (1:1); Лешко, 78 (2:1).

Матч № 48. Сан-Франциско. Швеція — Румунія. 7:6. Брелін, 79 (1:0); Радучо, 89 (1:1); Радучо, 101 (1:2); К.Андерссон, 115 (2:2); Пенальті: Швеція — К.Андерссон, Брелін, Інгрессон, Р. Нільссон, Ларссон — забивли, Мілья провів вище воріт. Румунія — Радучо, Хаджі, Дунеску, Дмитреску — забивли, упері Петреску та Велодеску, царював воротар шведів Равеллі.

вони стали справжніми зірками World Cup-94. Перемогу болгарської команди над триразовими чемпіонами світу і нинішніми носіями почесного титулу — німцями фактич, преса і громадськість розцінюють як сенсацію номер один на турнірі в США.

Він, шановні читачі, переконаний, спостерігали уні червоний футбол і тогочасний. Тому, гадую, немає потреби переповідати їх їм. Давайте лише подивимося в десь затравити, коли пройдуть фінали. У Нью-Джерсі зустрінуться болгари з Італією, а в Лос-Анджелесі граватиметься поєдинок Швеція — Бразилія. До речі, далекого вже 1958 року у фіналі зустрічались саме бразилець і шведи. Тоді переконливо виграла команда юного Пеле — 5:2. Що ж буде цього разу? Передбачити важко. Хоча не слід забувати, що ці команди 28 червня у Детройті вже провели

матч між собою в рамках турніру в підпирі. Нагадаю, що разом відкривавши шведський бомбардир К.Андерссон. І бразилець йому довелося докласти чимало зусиль, щоб врятувати матч. Голова Ромаріо.

Після болгарських грому, блесковок і злив на футбольних полях США, мабуть, нікого не наважиться віддати перевагу італійцям. Хоча до останнього часу багато хто сподівався на те, що саме «скура агура» змита зупинити Бразилію. Що ж можливе, звичайно, цього разу повторення фіналу чемпіонату світу 1970 року в Мексиці: Бразилія — Італія. А тоді, нагадаю, команда Пеле і Жарзінью розгромила команду Кеке — 4:1. Як буде тепер? Ну, це я вже зовсім розбіраюсь. Адже до фіналу здатні вийти й шведи з болгарами. І чому взагалі треба зупинити бразилець?

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

Господа директора государственных предприятий и предприниматели!

Акционерное общество «ПРАВЭКС-ИНВЕСТ»
имеет честь предложить Вам
совместный бизнес по схеме:

Заранее предупреждаем:
мы не собираемся ничего строить, достраивать,
начинать с нуля и т.п.
Только производить и зарабатывать.
Вместе с Вами!

Телефоны в Киеве: 294-85-09, 294-85-92.
Факс (044) 294-84-00.
Телекс 631250 ALINA SU.

ЕКУ 28

КРЕПКОМУ НАРОДУ — САМОЕ КРЕПКОЕ ПИВО В МИРЕ

Минимальные цены — результат прямых
поставок собственным транспортом.

Если найдете дешевле, скажите нам, мы купим.
Европейские сертификаты качества по желанию клиента
могут быть нотариально заверены.

Форма оплаты любая

г. Москва, ст. м. «Таганская», телефоны: (095) 915-29-80 факс: 915-54-82
ул. Гонимая 915-29-81
(бывш. Володарского) д.3, стр.1 круглосуточный: 915-70-02

ТОРГОВЫЙ ДОМ ИМПЕРИАЛ

ПОСТОЯННО РЕАЛИЗУЕМ

- Волга 31029 — 430 млн. руб.
- Москвич 2141 — 195 млн. руб.
- ВАЗ 21073 — 300 млн. руб.
- ВАЗ 21048 — 310 млн. руб.
- ВАЗ 2109 — 280 млн. руб.
- ВАЗ 31012 — 300 млн. руб.
- ВАЗ 3002 — 400 млн. руб.
- ВАЗ 3303 — 290 млн. руб.
- ВАЗ 3307 — 178 млн. руб.
- ГАЗ 33073 — 183 млн. руб.

г. Киев,
буль. Шевченко 54/1.
Тел.: (044) 244-32-35,
244-35-47, 224-23-58.

Внимание! солидных фирм:
Фирма «РУБЕЖ» предлагает
вам выгодно вложить капитал
— принять участие в органи-
зации совместно с МВД Укра-
ины единой украинской систе-
мы противоугонной маркиро-
вки автомобилей в полном реги-
оне по общеввропейским стан-
дартам. Дополнительную ин-
формацию вышлем по запро-
су.

Ждем ваших предложений.
Тел.: (06562) 4-29-84, 4-24-
42; факс: (06562) 4-24-44.

Арбитражный суд м.Киева
почае слушания справ про
банкротство кооперативу
«Тайм», МП «Трибус», МП
«Манул».

Кредиторам та можли-
вим санаторам направ-
ляти заяви з майновими ви-
могами до боржників у
місячний строк з моменту
опублікування за адресою:

буль. Б.Хмельницького, 44-в,
Арбитражный суд м.Киева.

KORTESK KORTESK

ПКФ «КОР-
ТЕСТ» — офици-
альный предста-
витель ТПМ «Вен-
та» (Литва), ре-
ализует микросхе-
мы по каталогу предприятия, а также принимает заяв-
ки на оптовые поставки полупроводниковой продукции:
светодиоды различных цветов, форм и габаритов;
светодиодные цифровые индикаторы; фототранзи-
сторы;
оптопары; диодисторы в пластмассовом корпусе;
мощные малогабаритные тиристоры и симисторы;
мощные малогабаритные высоковольтные выпрям-
ительные диоды.
Телефон/факс 417-62-88.

ШИНЫ

Для всех видов транспортных средств

Отгрузка вагонными нормами по ж/д
Самовывоз со склада в Днепротропольске
Доставка за счет заказчика автотранспортом

ВАША ГАРАНТИЯ — наш 3-х летний опыт работы на рынке!

Наш р/с № 457616 в «Южкомбанке» г. Днепротропольска, МФО 305266

АО
«Укрпроминвест»
реализует
со склада в
г. Киеве:

КАКАО-ПОРОШОК
производства США,
АРАХИС (Судан),

КАКАО-БОБЫ (Индонезия),
ИЗЮМ.

Тел. (044) 264-94-84.

ГПКТП

«Рамэнерготехнология»
поставляет:

малые скотобойни;
котильные камеры;
механические прессы для набивки
коблеса;
бытовые автоклавы;
установки ветеринарно-термической
обработки птичников и сушики зерна;
установки удаления парафинов из
нефтяных труб;
установки производства толлинных
брикетов из отходов древесины;
электрические преобразователи частоты
питания ручного инструмента;
защитные устройства для погружных
электронасосов.

310090, Харьков-60, пр. 50 лет СССР,
157; тел. 92-21-09, факс 43-17-07, теле-
такс 125339 «Исток».

Фирма «Параметр»

осуществляет комплексные
поставки

1. ОБОРУДОВАНИЕ ДЛЯ ПРАЧЕЧНЫХ:
стиральные, сушильные, сушильно-гладильные ма-
шины, центрифуги, быстросборные комплекс-праче-
чные.
  2. ОБОРУДОВАНИЕ ТОРГОВО-ПРОМЫШЛЕН-
НОЕ:
шкафы жарочные, холодильные, витрины-холодиль-
ники, прилавки-холодильники.
  3. МЕБЕЛЬ ДЛЯ ОФИСОВ И ЖИЛЫХ ПОМЕ-
ЩЕНИЙ:
столы письменные, стенки, прихожие, мягкие угол-
ки.
- Форма оплаты — любая.
Отгрузка производится ж. д. транспортом или само-
вывозом.
С приложениями обращаться по адресу:

313720, г. Зинько Харьковской обл.,
ул. 50 лет СССР, 115
Тел. 097-47-4-13-78
Факс: 037-47-4-26-93

Продаем бутылки из-под
шампанского.

Тел. (06142) 2-06-63,
факс 2-12-94.

Продиктовано в номер

Не залишилися
байдужими

У зв'язку з ризиком загострення бойових дій в Єменській Республіці Міністерство закордонних справ України висловило задоволення, а відносно заслідило, що конфліктують, до негального припинення вогню і початку конструктивного політичного діалогу для розв'язання спірних питань.

МЗС України висловило свою цілковиту підтримку резолюції ООН 924 і номер 931 Раді Безпечки ООН, а також посередницьких зусиль Ліги арабських держав, інших організацій та окремих країн, спрямованих на примирення єменських сторін та пошук ними шляхів розв'язання конфлікту через посередництво компромісів у найкоротші строки, що сприятиме встановленню миру, стабільності й безпеки в Ємені.

Смерть лідера
вносить корективи

КНДР офіційно сповістила Південну Корею про відсторонення переговорів на найвищому рівні між двома державами Кореїського півострова за зв'язку зі смертю Президента Кім Ір Сона. Це повідомлення міститься в посланні, переданому до Сеула через військово-демаркаційну лінію між півднем і північчю на ім'я заступника прем'єр-міністра Республіки Корея і міністра у справах національного об'єднання Лі Хон Гу від голови комісії з політики об'єднання Верховних народних зборів КНДР Кім Ен Суня.

Політики починають
з релігії

Президент Азербайджану Г. Алієв прибув з офіційним візитом до Саудівської Аравії. Обставини місця на зустрічі Алієва з представниками керівництва Саудівської Аравії посядає питання про релігійні зв'язки та активізацію діяльності Азербайджану в організації ісламської конференції, де ця держава СНД має статус спостерігача.

На пропозицію
Президента

Сейм Литви прийняв поправки до Закону про вибори до рад самоврядування, запропоновані Президентом республіки А. Браздукасом. Останній не погодився з положеннями закону, схваленого парламентом 31 травня цього року, про те, що право висувати кандидатури в члени рад надається лише політичним партіям та організаціям. Тепер так само матимуть також громадські організації національних меншин, що не входять до жодних політичних партій, — поляки, росіяни, білоруси, українці.

До міцного миру —
поетапно

Двосторонні палестинсько-ізраїльські переговори про запровадження режиму самоврядування на ще окупованих ізраїльськими військами територіях Західного берега річки Йордан відновлено в столиці Єгипту. Як стало відомо із джерел, найбільшних до керівництва Організації визволення Палестини (ОВП) у Каїрі, спільна комісія у складі шести чоловік розгляне конкретні аспекти перехідного періоду палестинського самоврядування в Гази та на Західному березі Йордану.

Абхазько-грузинська
домовленість

Зустріч представників супротивних сторін у зоні грузинсько-абхазького конфлікту з командувачем об'єднаних миротворчих сил відбулася в ущелині Лага, що розділяє ці позиції. Як повідомляла прес-служба Міністерства оборони Грузії, на ній досягнуто домовленості про припинення вогню в ущелині, встановлення телефонного зв'язку між грузинським та абхазьким командувачами та обмін тілами загиблих. За повідомленнями наших власних кореспондентів і зарубіжних інформагентств,

Тамаш БЕРКІ: Я працював на майбутнє...

Торговець радника посольства Угорщини в Україні пана Тамаша Беркі однаково добре знають і в державних, і в підприємницьких структурах. З ним люблять зустрічатися журналісти, адже його прозорою щодо економічного стану економіки України, як правило, спростовувалися.

Пам'ятаю, в одному з інтерв'ю п'ять років тому він запропонував двоєминутому йому усім, хто бажав робити бізнес з угорськими підприємцями. А потім розповів, що, як і завжди, жодної по-справжньому ділової ідеї і соціальних пропозицій він не одержав. Інший нарікав би, а пан Беркі був задоволений: вже в той час люди вилізли з товстоти до ринкових відносин.

І от термін роботи в Україні у пана Беркі завершується. Кореспондент «Голосу України» незадоволю до від'їзду взяв у нього інтерв'ю.

— Пана Беркі, торговець представляв Угорщину в Україні було відкрито одним з перших заводів по переробці металургії. Це був тогочасний розрахунок чи випадковість?

— Я не поїхав би тому, що сказав, що він у 1989 році передбачив саме такий розвиток подій. Думаю, що уряд Угорщини одним з перших зрозумів: епоха централізованого управління економікою закінчилася і слід налагодити безпосередній зв'язок з реальними, якими тоді були радянські республіки. Вибір вивав на Україну — одну з найбільших з них і найбільш нашу сусідку.

Для мене ж призначення торговельним радником в Україні було і почесне, і приємне, і бажане. Адже я вчився у Києві, а дружини собі вибрав із Шевченківського краю. Для мене Україна і тоді була державою. Скажу, що нам легко було починати працювати.

— А потім почалися труднощі?

— Так. У кінці 90-го року, коли наші країни перейшли на взаєморозрахунок твердою валютою, стало очевидним, що певна частина взаємобороту не витримала конкуренції. І це незалежно від наявності валюти з обох сторін. Сталися істотні зміни вартості та якості товарів. Торговельний оборот між нашими країнами зменшився на 70 відсотків. А вже в 92-му році, якщо взяти за 100 відсотків 89-й,

бо жодні цифри тут не відображають реальної картини, він становив щонайбільше 20—25 відсотків. Чого те ніхто не зміг би передбачити.

— Що, на вашу думку, було причиною такого спаду?

— Величезна кількість прорахунків, які припустилися український уряд. Слід зауважити, що тоді красні лозунги сприймалися за дійсність, а чимало людей, які творили економічну політику, були чомусь упевнені, що тільки-но вони звільняються від Іллі Москви, як усю ідею саме собою. До речі, такої помилки не уникли й в Угорщині.

— А що ми маємо нині на нинішнього економічного відносин між Україною та Угорщиною?

— Для останніх років ми встановлювали справді державні відносини у цій справі. Як не прикро, але доводитися визнавати, що всередині офіційним зв'язком про те, ніби зв'язки між нашими країнами не порушувалися, це не так. Україна і як і багато інших республік колишнього Союзу, спочатку зробила ставку на західні країни. Результат: якщо п'ять років тому взаємний товарообіг наших країн становив 2,5 мільярда доларів, то нині лише 360 мільйонів.

Тож потроху відновлюємо старі зв'язки, налагоджуємо нові. Нині вже більше тисяч угорських підприємств мають ділові відносини з українськими партнерами. Це, хороші передумови для встановлення нових відносин між нашими країнами.

Знайомі обличчя

новлення надійних відносин між нашими країнами.

— Ви, як ніхто інший, мали справу з проблемами, що склалися в зонішніно-економічній діяльності України. Як нині оцінюєте ситуацію?

— Як глибоко, кризову. Експорт, незважаючи на записання, щодо його лібералізації, назвичайно застатрагований і заборозкратизований. Українські підприємці в ньому не зацікавлені. У плануванні експорту сповідується і той принцип, що спочатку слід задовольнити внутрішні проблеми, а тоді експортувати продукцію.

З таким підходом вийти з глухого кута неможливо. Більше того, Україна 1992 року мала ідеальні умови для зростання у цій сфері, а шансу свого не використала.

— Що це був за шанс?

— Тоді Україна в зонішніно-економічній діяльності одержала можливість почати з нуля. Їй не дісталося ані шельста з активів колишнього Союзу, але ж і його борги Україні теж не дісталися. Тоді зонішніно-економічний баланс РСР був негативним, а Україна вийшла з цієї ситуації в дуже гарному стані — з нулем щодо заборгованості. А вже сьогодні, за оцінкою українських державних діячів, вона має борг у 5—6 мільярдів доларів.

Це законніримо. Адже коли товар у країну тільки ввозиться, то створюється дисбаланс. Причому, коли господарина витрачає більше, ніж сім'я одержує доходу, то вона жатиме в борг.

Парадокс: Україну постійно сприяє ввезенню товару, не сприяє експорту. То звідки ж візьметься валюта, коли лише купується? У світі роблять наважик.

— Пана Беркі, представляючи Угорщину, ви, звісно, працювали, захищаючи її інтереси...

— Не згоден з вами. Це можливо лише тоді, коли маємо короткострокові наміри. Я ж працював на майбутнє, розуміючи, що Україна

нині в скрутці. Тому я просив угорських підприємців, які, приїхавши в Україну, буюло, розчаровувалися, набратися терпіння, а може, й допомогти партнерам. Криза буде подолана, а ми залишимося добримі сусідами та це й з примемним почуттям від того, що не залишили в білі людей, з якими нас едаке так багато сильного.

— Ви були першим президентом трейд-клубу, який став популярним серед іноземних дипломатів. Що ви для себе відкрили нового на цій сучасно-ромаскій посаді?

— Бачте, я приїхав до Києва трохи раніше від інших. А проблеми України сприймаю серцем, бо люблю нашу країну і прагну її в міру можливості допомогти. Тому намагався зробити так, щоб і я, колеги проявляли розуміння того, що трудний, які переживає український народ, тимчасово. Я щоразу підтримував Україну — потенційно багата держава. Тому я, як умів, у своїй діяльності намагався закрити бачу, щоб перепон на шляху бізнесу не було ні в кого.

— Ви гаєте називатися?

— А доба мого залишити називаю країну, в якій працює десять найкращих родів, де друзі і родичі?

— Та й Київ — місто, яке я знаю не гірше від киян і люблю його, може, навіть більше, бо доводиться зустрічатися. Щоправда, я обов'язково виберу собі роботу зв'язану з Україною.

— А зараз з'являється: ваша дружина їдє страву краще готує — українська їжа угорська?

— Вона в мене чудова кулінарка: вміє готувати і ті, й страву. Але український гірший у неї все ж непересередний.

— Що б ви хотіли побажати своїм українським друзям, партнерам?

— Того, до чого прагнуть люди вусюму світі: спокою — і в державі, і в сім'ях, щастя.

— І в нас усього найкращого!

— Дякую!

Інтерв'ю взяла Валентина ПІНСАНЬКА.

Отакої!

Приваблива 4-річна Конні та її пухлястий чотириногий дружок Бонні відправляються у подорож галіанською на власному автомобілі з причепом. На них чекають цікаві пригоди й відкриття. Конні, як бачите, чудово справляється з обов'язками водія. Щодо Бонні, то для цього в будиночку з причепом встановлено просте котяче царство. Там є все, аж до перископського килима.

Фото ІТАР-ТАРС

А як там!

Карбованець в Узбекистані:
почуває себе непогано

За останні півтора місяця курс карбованця щодо грошової одиниці Узбекистану — сум-купона — зріс на 0,25 одиниці. Нині, як показали минулі торги на угорській республіканській валютній біржі, тут за 10 карбованців дають 3,26 сум-купона. На торгах, в яких взяли участь діпери п'яти уповноважених банків, за 1 долар США пропонували 5372 сум-купона, за 1 російський рубль — 2,74, за 10 білоруських рублів — 2 сум-купона. За неповні дві декади долар підвищився на 12 сум-купонів, російський рубль — на 0,55, а 10 білоруських рублів підвищувалися на 0,02 сум-купона. Загальний обсяг продажу становив 1 млн. 700 тисяч доларів США.

Тетяна ЧЕПІШЕНКО, Ташкент.

Наркобізнес

На коноплі можна заробити. Причому законно

Знищення дикорослої коноплі визнано у Киргизстані новим видом оплачуваної роботи. Це викликано тим, що конопля, як привільно росте на 60 тисячах гектарів території республіки, «приречена» до розвитку наркобізнесу. Майже щорічний зростає кількість наркозлочинців у Киргизстані за останні три роки. Комерційні бригади зі знищення коноплі передбачено створити у кожному із 6 районів республіки.

Сарен ДЕНИСЕНКО.

Мы ближе, чем Швейцария!

ОТКРЫТИЕ КОДИРОВАННЫХ СЧЕТОВ	ТЕЛ. 221649
КАЛИЧНАЯ ВАЛЮТА ЗА БЕЗНАЛИЧНО	ТЕЛ. 223378, 321341
ВАЛЮТА ЗА РУБЛИ	ТЕЛ. 223378, 321341
ПРОДАМ КАРБОВАНЦЫ ЗА ВАЛЮТУ	ТЕЛ. 223378, 321341
ПОКУПАЕМ КАРБОВАНЦЫ, ТЕНГЕ, БЕЛОРУССКИЕ РУБЛИ	ТЕЛ. 281483, 223416
ДЕНЕЖНЫЕ ПЕРЕВОДЫ ПО ВСЕМУ МИРУ	ТЕЛ. 221649
АККРЕДИТИВЫ В ЛЮБОЙ ВАЛЮТЕ	ТЕЛ. 284630

Главный офис: ул. Смишляу 3, Рига LV-1522, Латвия
Тел.: (0132) 331970, 222291 • Факс: 215201
Телекс 161371 PAREX SU

Голос України

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252819, м. Київ-19,
вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Головний редактор С. ПРАВДЕНКО.

Редколегія: О. БІЛИК (заст. головного редактора), Л. БРОВЧЕНКО (в.о.заст. головного редактора), А. ГОРЛОВ (перший заст. головного редактора), І. ГРУШКО, В. КРАСНОДЕМСЬКИЙ, С. ПИСАРЕНКО, Б. СИДОРЕНКО (заст. головного редактора), А. СОЛОНЬСЬКИЙ, В. СУДЖА (заст. головного редактора).

Адреса редакції:
226847, Київ-47,
вул. Нестерова, 4.

• ТЕЛЕФОН: для дозвонів — 441-88-33;
• ТЕЛЕФАКС — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.
• Рукописи не повертаємо.
• Листування з читачами — тільки на сторінках газети.

Свідчення про реєстрацію періодичного друкованого видання — КІП № 1 від 18.09.1990 р.

• За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодатель.
• Редакція не несе відповідальності за зміст публікацій.
• За точність викладення фактів відповідальність несе автор.

Газета виходить з 1991 на тижневу (крім першої і останньої) українською і російською мовами.
Індекс 40955.
Тираж 312077.

Газету набрано і зверстано в комп'ютерному центрі «Голосу України».